

היה איש...

- לזכרו של אלכסנדר אוריה בוסקוביץ -

הייתי קרוב לבוסקוביץ.

במשך 12 שנים בקירוב היינו נפגשים יום-יום כמעט במסדרונות האקדמיה למוסיקה בהפסקות שבין שיעור לשעור: מחליפים דעות, משוחחים... עכשיו - לאחר מותו הפתאומי (ראייתו כ-3 שבועות לפני פטירתו, ושום דבר במראהו החיצוני ובהתנהגותו לא רמז על קצו הקרוב) - נזכר אני בשורותיו של ביאליץ: "קדם זמנו מה האיש הזה, ושירת חייו באמצע נפסקה".

כי עוד צעיר היה האיש: כך הרגיש וכך היה, והאמן-המלחין שבו לא פסק מלהתפתח עד לרגע האחרון ממש (כבר בהיותו בביית-החולים חיבר את שתי יצירותיו האחרונות). כאמן אינטי בהתהוות מחמדת היה. מעולם לא הגיע לידי אחנחתא - עצוב ושגרה. תמיד בדרך היה - ואם לסקור בקצרה את דרכו זו ידהים המרחק שבין תחילתה לבין הנקודה בה היא נפסקה לפתע.

"שירת הזהב" - שירי-עם יהודיים המעובדים בהן ובהומור, חוץ מיצוי הפיוטי והרוחני שבהם - דרך יצירות תקופתו הישראלית הראשונה: "הקונצרטו לאבוב", "אדוני רועי", "הסוויטה השמיית" - על ראית-תחושת-שמיעה הנוף הישראלי אשר בהן ומסירתו באמצעים מקוריים, ועד ליצירות התקופה האחרונה: הקנטטה "בת-ישראל", "שיר המעלות", "הקונצרטו די קמרה" ועוד - בהן מזדכך הכל, נעלמים הפולקלור והנוף המוחשיים והם חוזרים ומופיעים בסיגנון, כחלק אינטגרלי של האמן-היוצר בוסקוביץ.

אכן, רב הוא המרחק בין הקצוות, אבל רב ממנו קשר הקירבה; כי בסוף החשבון נזכחים אנו לדעה, שהשוני והגוון אינן אלא צורות ביסודי שונות של אישיות אחת הצומחת ומתפתחת בזמן.

"ועוד שירות רבות היו בו באיש"...

דמות מיוחדת, תופעה יחידה ובלתי-חוזרת הוא בוסקוביץ בחיי המוזיקה שלנו, וכאשר הלך מאחזו - נחתה חלל, שאיש לא יוכל למלאו. צר לי עליך אחי יהונתן...

23 עמ' 306 ל' ארכיון סת

מ.א.א. 116, E2

Millennium
JEWISH CHRONICLE

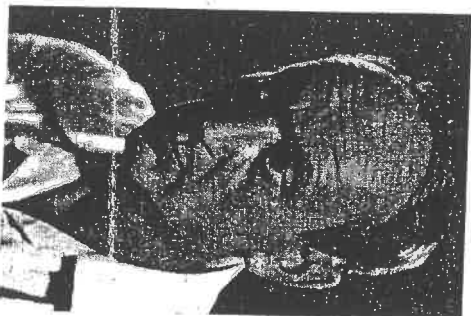
Boskovich helped create Israel's classical music

By Yehuda Yanay
Special to The Chronicle

The founding of the State of Israel in 1948 is in the mind of many the greatest collective achievement of the Jewish people in this millennium. To fully understand this extraordinary accomplishment, we need to reflect on it from both the physical and spiritual points of view.

From an idealistic perspective, the enlightened among the Zionists never considered the Promised Land a mere haven of last resort for Jews, but a unique historical experiment in creation of a new country with a distinct language, literature, art and culture.

While the reconstitution of Hebrew as a modern language was the primary concern of the political and intellectual leaders in Israel before and after 1948, artists and composers also were enthusi-

Alexander U. Boskovich

astic partners in the creation of the new culture. As was the case in the United States, the majority of musicians and composers of art music emigrated to Palestine from Europe during the resurgence of anti-Semitism in the years before World War II.

Among this group was a young composer from Transylvania (the ethnic Hungarian region of Romania) named

Boskovich

Continued from page 7

of Middle Eastern music with techniques derived from contemporary European music. He and two or three other colleagues developed what was called later the "Mediterranean Style."

I was introduced to Alexander U. Boskovich in the late 1950s (1907-1964). He had completed after hearing a performance of his musical education at of his "Semitic Suite," now a the renowned Paris Conservatory and arrived in Tel Aviv of Israeli music. This rather in 1938 to hear the premiere of informal audition on a hot his first major composition day in Tel Aviv was the single with the Palestine Philharmonic Orchestra.

Sensing the impending become my own lifetime calamity in Europe, suit.

Boskovich decided to stay. It would take pages to leaving behind a prosperous detail the full extent of family home and a budding Boskovich's contributions to career. He set out immediately the development of Israeli art to master Hebrew while music. From the time that I pursuing a meager living as a met him and until his pre-musician and teacher in Tel Aviv.

While most of his fellow in Israeli music with a number of large-scale works of émigrés attempted to perpetuate the lives and cultures international importance.

they had to abandon in Europe, Boskovich refused to look back. Immediately after his arrival, he began to form a late an artistic goal to compose music based on a fusion of Western modern music, suggesting to the ear the rich

descent of Yeminite embroidery. With the passing of the years, his musical legacy is gaining in significance.

There are other, widely admired "Jewish Greats in Music" in the hall of fame of my mind. However, my clear choice was Boskovich, who greatly influenced the future of music in the emerging Jewish nation and, coincidentally, helped me to start my own quest in music. Therefore, he

is my "Millennial Hero in Music." Yehuda Yanay is a composer and professor of music composition and theory at the University of Wisconsin-Milwaukee. His "Exit Music At Century's End" was premiered by the Cleveland Chamber Orchestra and is scheduled for a European premiere in Berlin in October 2000. A second CD of his works will be out on the "innova" label this winter.

מורי ואחי הגדול הלך - לעולם.

בהרבה דברים הוכיח את חיבתו אלי: בהוראה, בדבריו, ברצון לעזור ובעזרה ממשית, בדאגתו - ולא פחות מאלה הוכיח זאת בויכוחינו שפעם אפילו הפכו לחריפים למדי.

קשה דרכו של קומפוזיטור ישראלי ומאד תחסר לי דמותו החיובית והאופטימית של מורי שנהג גם לקרוא לי אחיו הצעיר, ואשר מצא - אפילו במצבים הקשים ביותר - מלות עדוד של ממש.

כיצד לתפוס את האסון שפקד אותנו מול האופטימיות האיתנה והשקטה ש קרנה ממנו, איך להחריש את הצליל הצורמני והמכאיב - זה שאיננו פוסק מאז שעמדנו מול אבדה ועובדה טרגית זו?

אולי צריך לחזק את אמונתנו בעולם ¹המטפיזי ²הרוחני, כפי שאורי אהב לדבר אליו בנסיעותינו הרבות המשותפות, כשיוצאים היינו יחד אחרי העבודה בקונסרבטוריה.

אישיותו הססגונית תערובת של תמימות יוצרת *entwaffnende*, עם אינטלקט עירני וביקורתי, שמירה ומחקר חודר של המסורת היהודית האמיתית במוסיקה והנכונות להסתכן לחדור לדרכים הנסיוניות של המוסיקה בת זמננו.

כמורה אין כמוהו שידע לעודד, ידע להלהיב, ידע לעזור - ואם כבר לא הייתה דרך לעזרה, ידע לפחות לנחם - מי ינחם עכשיו?

ישראל 7/7

12.6.1958

שלום רב, מי בסקופ?

זה המכתב הראשון מסוג זה, שאני כותב בחיי הקצרים;

לאדם שבאותו הרגע הרמתי וקתרונק של תלמידך מכתב פי ושלח
אלוהים תען מוצלח, לא יכלה לבאמן למכור אתי למחשבותי;
הנבילים, כה נפלאים שרם ראוי אצל תלמידים אינטליקטואליים,
ממכרתי לאדם יקר, כי העלמתי הנה כה רב לך שלא יכלה
להגאסן לאמכחם לך ולבקר אלך לבגור את העצק הבלי
נבילים בשדה הוראה.

האמן לי כי אתה מורה צדק!

אני רחוקה רב לך לא נתי לאל ארץ.

לכל היום אמתי לך משהוא כי הוא מורה צדק, אך אני
בטח שאף אתה ממשך לא מסר לפרק הדמיון באלה

שלחתי מלמדך.

אני מבקש לך מכתב יקר!

י. ס. א'

A.U. Boskovich remains one of the most profound influences of my life. He was my teacher, my closest friend, and at times - a father, and a brother. He shared with me his deep love of the works of Sri Aurobindo, of Martin Buber, the Hebrew language, his passion for the Cabbalah, and the roots that united him to the very breath of the soil of Israel.

Boskovich was a composer of enormous strength and vision whose limitless knowledge of music was propelled by an unending search for truth - the very substance of a great artist, of a great human being.

His voice is always present in my music and in my life.

Joel Thome

New York - July 24, 1991

U.S. POSTAGE 11¢

LIBERTY

Post Card

VIA AIR MAIL

Mr. a. U. Bosovich,
3 Haeckelskii Street,

TEL-AVIV

ISRAEL

DEXTER

the main entrance to **TANGLEWOOD IN THE BEAUFUL BERSHIREs** where the world famous Boston Symphony Orchestra delights and inspires thousands during the summer at Lenox, Mass.

[illegible]

43914-B